
СТИЛІСТИКА ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

Отримано: 26 жовтня 2022 р.

Прорецензовано: 7 листопада 2022 р.

Прийнято до друку: 11 листопада 2022 р.

e-mail: gudkova.nm@knutd.com.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2022-15(83)-74-78

Гудкова Н. М. Особливості перекладу договорів і контрактів: лексико-граматичний аспект. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 15(83). С. 74–78.

УДК: 81'25[811.111 811.161.2]

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0370-0283>

Гудкова Наталія Миколаївна,
кандидатка філологічних наук, доцентка,
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДОГОВОРІВ І КОНТРАКТІВ: ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті проаналізовано особливості перекладу договорів і контрактів як зразків офіційно-ділової документації. З'ясовано, що характерні ознаки договору і контракту у перекладацькому аспекті спостерігаються здебільшого на лексичному та граматичному рівнях. На матеріалі оригіналів договорів купівлі-продажу, оренди нерухомості, найму житла і партнерських договорів встановлено співвідношення лексичних та граматичних особливостей текстів договірної документації та їхніх відповідників у перекладених текстах англійською мовою. Доведено, що для досягнення максимальної еквівалентності перекладу на лексичному рівні необхідно враховувати наявність у текстах договорів і контрактів термінів та професіоналізм, неймінгів людей за ознакою, обумовлених певною діяльністю, запозичень з латинської та французької мов, типових скорочень та абревіатур, стандартних кліше щодо платежів, витрат, компенсацій, а також кліше для позначення часових рамок. Наголошено, що повнота, точність і правильність перекладу офіційно-ділової документації передбачає аналіз текстоутворюючої функції граматичних одиниць в оригінальних текстах та їх перекладених відповідниках. Серед граматичних особливостей досліджуваних текстів було виділено способи висловлювання повинності, умови, зокрема, негативні, наявність складних прислівників, простих речень, ускладнених відідими словами та конструкціями, дієприкметниковими та дієпредслівниковими зворотами, однорідними членами речень, а також складних поширеніших речень. Відзначено, що при перекладі договірної документації слід дотримуватися правила паралелізму, що передбачає узгодженість граматичної форми перелічуваних членів речень, та вживання пасивного стану, як в оригінальних текстах, так і в їхніх перекладених версіях англійською мовою.

Ключові слова: перекладацькі прийоми, лексико-граматичний аспект, ділова документація, англійська мова.

Natalia Gudkova,
PhD in Philology, Associate Professor,
Kyiv National University of Technologies and Design

PECULIARITIES OF THE TRANSLATIONS OF AGREEMENTS AND CONTRACTS: LEXICAL AND GRAMMATICAL ASPECTS

The article analyses the peculiarities of the translation of agreements and contracts as samples of official business documentation. It has been found that the peculiarities of these documents in the translation aspect are mostly presented at the lexical and grammatical levels. The ratio of lexical and grammatical peculiarities of the contractual documentation and their counterparts in the translated texts into English was determined on the original contracts of sale, lease of real estate, rental of housing and partnership agreements. It has been proven that to achieve the maximum equivalence of the translation at the lexical level, it is necessary to take into account terms and professionalism, naming people by a sign of their certain activity, borrowings, typical abbreviations, standard clichés regarding payments and periods in the studied texts. It is emphasized that the correctness of the translation of official business documentation requires the analysis of the text-forming function of grammatical units in the original texts and their translated counterparts. Among the grammatical peculiarities of the studied texts, the ways of expressing obligations and conditions, adequate interpretation of complex adverbs, simple sentences complicated by introductory constructions, adjective and adverb inflections, homogeneous clauses and complex common sentences were highlighted. It is noted that when translating contractual documents, the rule of parallelism and use of the passive voice both in the original texts and in their translated versions in English should be considered.

Keywords: translation techniques, lexical-grammatical aspect, business documentation, English language.

Постановка проблеми. Переклад офіційно-ділової документації стає одним з найбільш популярних видів перекладу в сучасних умовах глобальної економіки. За останні десятиліття спостерігаються значні зміни у сфері політичних та економічних відносин, що призводить до розширення міжнародних зав'язків та співробітництва у різних галузях економіки. Дедалі більше людей стають учасниками ділових відносин, що передбачає наявність офіційного документа – договору, контракту чи угоди. Письмова форма ділових домовленостей є гарантією того, що партнери взаємодіятимуть відповідно до певної ділової стратегії з урахуванням інтересів всіх сторін. Одним з факторів ефективності такої діяльності є грамотний

та адекватний переклад ділової документації. Цей факт обумовлює **актуальність** даного дослідження, яке розкриває особливості перекладацьких прийомів ділової документації на лексичному та граматичному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми коректності та адекватності перекладу ділових документів активно досліджуються лінгвістами, теоретиками та практиками перекладу, германістами, славістами тощо. Вагомий внесок у розв'язання мовознавчих проблем у різних аспектах перекладу зробили як вітчизняні дослідники (Дайнеко, 2002; Корунець, 2003; Карабан, 2004; Кияк, 2007; Ребрій, 2009), так і закордонні науковці (Nida, Taber, 2003; Adams, 2004; Schjoldager, 2008; Kocbek, 2015), які присвятили свої дроби дослідженням різних перекладацьких прийомів та лінгвістичних особливостей офіційно-ділового дискурсу. **Метою** даної роботи є встановити співвідношення лексичних та граматичних особливостей текстів договірної документації та їх відповідників у перекладених текстах англійською мовою та проаналізувати основні перекладацькі прийоми, необхідні для досягнення максимальної еквівалентності перекладу. Матеріалом даного дослідження послужили оригінали та переклади договорів купівлі-продажу, оренди нерухомості, найму житла та партнерських договорів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття договору розглядається як утікнення двох чи кількох осіб щодо встановлення, зміни або припинення прав і обов'язків. Під договором розуміють також і сам документ, в якому у письмовій формі викладено досягнуту угоду про складання договору (Завадський, 2006: 73-74). Водночас у бізнес дискурсі з терміном «договір» існує термін «контракт», який вживачеться у всіх сферах підприємницької діяльності та обслуговує різні майнові та особисті потреби громадян. В англійській мові термінам «договір» та «контракт» відповідають терміни «agreement» та «contract». В словнику The Longman Business English Dictionary термін «agreement» визначається як «офіційний документ, що підписується сторонами на знак підтвердження їхньої домовленості» (переклад наш) (Longman Business English Dictionary, 2007: 16), а термін «contract» – як «офіційна письмова утікнення між двома або більше фізичними особами чи організаціями, яке визначає обов'язки кожної сторони» (переклад наш) (Longman Business English Dictionary, 2007: с. 112). Таким чином, як бачимо, термін «контракт/contract» визначається через термін «договір/agreement», який вирізняється ширшою семантикою. Тим не менш, ці терміни можуть використовуватися як синоніми (Караванський, 2000: с. 172).

Договори та контракти за своїм призначенням та змістом вирізняються різноманітністю, але, будучи жанром офіційно-ділового стилю, вони мають спільні риси, серед яких основними є логічність, беземоційність, точність й чіткість вираження думки, відсутність образності та суб'єктивних оцінок.

У ході дослідження було з'ясовано, що характерні ознаки договору та контракту спостерігаються здебільшого на лексичному та граматичному рівнях. Лексичні особливості відображені у використанні термінів та професіоналізмів. Так, наприклад, у договорі на експорт товарів можна зустріти такі терміни: *bill of exchange* (перевідний вексель), *invoice* (рахунок, фактура), *certificate of inspection* (акт перевірки), *reduced rate* (знижена ставка), *consignee* (вантажоодержувач), *declared value* (оголошена цінність), *letter of credit* (акредитив), *waybill* (подорожній лист) та інші. Трудовий договір може містити терміни на кшталт *adoptive leave* (відпустка по догляду за прийомною дитиною), *zero-hours contract* (контракт на нуль годин), *redundancy* (скорочення штатів), *payment of fine* (сплата штрафу), *wage agreement* (утікнення про ставки заробітної плати) та ін.

Оскільки будь-який договір – це утікнення між двома або більше сторонами, або суб'єктами, тексти договорів характеризуються наявністю найменувань людей за ознакою, обумовленою певною діяльністю: *contractor* (контрактор), *forwarder* (експедитор), *comparator* (компаратор), *part-time worker* (сумісник), *carrier* (перевізник), *single creditor* (кредитор), *estate administrator* (адміністратор майна). Найчастіше в проаналізованих договорах і контрактах зустрічаються парні іменування сторін, відносини яких регулюються в означених документах: *employer* (роботодавець) – *employee* (робітник), *lessor* (орендодавець) – *lessee* (орендар), *pledger* (заставодавець) – *pledgee* (заставоутримувач), *vendor* (постачальник) – *purchaser/consumer* (покупець), *tenant* (орендар) – *landlord* (орендодавець).

Вокабуляр контрактів вирізняється наявністю запозичень із латинської та французької мов: *ad idem* (які дійшли згоди), *ad interim* (тимчасовий), *ad libitum* (на свій розсуд), *ad val.* (із заявленої вартості), *bona vacantia* (нічийний капітал), *per pro* (за дорученням), *de bene esse* (попередньо), *ex contractu* (за контрактом), *in transitu* (під час перевезення). Оскільки в українських офіційних текстах такі іншомовні включення використовуються значно рідше, то вони, як правило, перекладаються українською мовою, а не переносяться в текст перекладу. Виняток у цьому випадку становлять лише латинські слова та обороти, вживання яких стало нормою в українській мові. Серед них *status quo*, *de facto*, *de jure*, *a priori* та ін. Такі вирази зберігаються у своєму іноземному написанні або передаються за допомогою транскрибування.

У процесі аналізу було виявлено, що для договорів та контрактів типовим є використання скорочень та абревіатур, які застосовуються здебільшого для позначення найменувань організацій та підприємств, а також термінів та професіоналізмів: *IMF* (Міжнародний валютний фонд (МВФ)), *ABA* (Американська асоціація банкірів), *CIPA* (Товариство патентних повірених), *CFO* (директор компанії з фінансових питань), *C.O.* (сертифікат походження), *C.O.D.* (післяплати), *I/L* (імпортна ліцензія), *l&d* (втрати і пошкодження), *L.o./c.* (акредитив), *m. v.* (ринкова вартість), *N/A* (не дозволяється), *Rp* (представник), *P/N* (простий вексель).

Досить часто у контрактах прописуються грошові відносини сторін, що обумовлює наявність у текстах документів стандартних виразів або кліше щодо платежів, витрат, компенсацій: *export transaction* (ліцензія на експорт), *external liabilities in foreign currency* (зовнішня заборгованість в іноземній валюті), *fill up a deficiency* (покривати нестачу), *financial and economic substantiation* (фінансово-економічне обґрунтування), *in default of payment* (в разі несплати), *in money terms* (у грошовому виразі), *merchandise allowance* (торгова знижка), *money penalty* (грошова санкція), *payment in amount of* (платіж у розмірі), *tax overpayment* (переплата податку). Крім цього, намі були виділені групи стандартних виразів, що служать для позначення часових рамок, серед яких: *thereafter at* (у той час), *set a date* (визначити дату), *duration of guarantee* (строк гарантії), *final date* (остаточний термін), *with effect from the date of* (починаючи із зазначененої дати).

Такі обов'язкові пункти договорів, як зобов'язання, права та відповідальність сторін також вводяться за допомогою стандартних кліше типу: *simple obligation* (безумовне зобов'язання), *give the exclusive right* (надавати виключне право), *joint financial responsibility* (спільна фінансова відповідальність), *joint creditors* (співкредитори), *obligation under contract*

(зобов'язання за контрактом), *rights provided by the law* (права, надані законом), *wide reference* (широке коло повноважень), *to release from obligations* (звільнення від зобов'язань), *be entitled to* (мати право). Широке використання кліше у мові договорів і контрактів можна визнати цілком правомірним, оскільки мовні формули є юридично вагомими компонентами тексту, без яких документ не має достатньої юридичної сили.

Лінгвістичний аналіз контрактів і договорів у граматичному аспекті передбачає розгляд текстоутворюючої функції граматичних одиниць. Повнота, точність і правильність перекладу науково-технічних текстів значною мірою залежить від того, наскільки правильно перекладач визначає і розуміє граматичні форми, синтаксичні конструкції та структуру речення (Карабан, 2004: с. 11). Отже, успішний пошук відповідника граматичної форми або синтаксичної конструкції можливий завдяки наявності в перекладача якісних фахових знань професійного перекладача.

Головна функція будь-якого контракту полягає у визначені взаємних прав та обов'язків сторін. У зв'язку з цим, серед граматичних особливостей перекладених договорів та контрактів було визначено способи висловлювання зобов'язання, найбільш типовим з яких є застосування модального дієслова *to be to*, якому в українському тексті контракту відповідає модальне дієслово *повинен* або смислове дієслово у формі теперішнього часу, наприклад: *First and last installments are to be paid upon the due execution of this Agreement* (Перший і останній внески **повинні** бути сплачені після належного виконання цієї Угоди) (FormFindr, 2022). Для висловлювання зобов'язання в англійському тексті договору часто використовуються модальні дієслова *shall* і *should*, яким в українському тексті відповідають модальне дієслово *повинен* або смислове дієслово у формі теперішнього часу: *Lessee shall make rent payments on a monthly basis* (Орендар **сплачує** орендну плату щомісячно) (FormFindr, 2022); *No partner shall transfer interest in the partnership to any other party without the written consent of the remaining partner* (Жоден з партнерів не **передає** відсотки у партнерстві будь-якій іншій стороні без письмової згоди іншого партнера) (Los Angeles, 2016). Серед можливих форм висловлювання зобов'язання англійською мовою були виділені також словосполучення *to be subject to*, *to be obliged to* та дієслово *to undertake*, наприклад: *A withdrawing partner shall be obligated to give sixty (60) days' prior written notice of his/her intention ...* (Партнер, який розриває контракт, **зобов'язаний** надати письмове повідомлення за шістдесят (60) днів про свій намір ...) (Los Angeles, 2016).

У ході дослідження граматичних конструкцій текстів контрактів та договорів було виявлено багато способів вираження умови. Крім типових в цьому випадку конструкцій *if-clause* одним із найчастіших способів вираження умови є використання модального дієслова *should* на початку речення: *Should the partnership be terminated by unanimous vote, the assets and cash of the partnership shall be used to pay all creditors* (**Якщо** партнерство буде припинено одноголосним голосуванням, активи й грошові кошти товариства повинні бути використані для виплати всім кредиторам) (Los Angeles, 2016).

Умовні підрядні речення можуть також вводитися в тексти договорів і контрактів за допомогою *where/whereas, in the event (of), in case (of), provided*, наприклад: *Whereas, Lessee is desirous of leasing the Premises to Lessee upon the terms and conditions as contained herein...* (**Враховуючи**, що Орендар бажає здати Приміщення в оренду Орендарю на умовах, викладених у цьому документі...) (FormFindr, 2022); *In the event a partner withdraws or retires from the partnership for any reason, including death...* (**У разі** виходу партнера або виходу з партнерства з будь-якої причини, включно зі смертю...) (Los Angeles, 2016); *Notice may be given orally to show the premises to actual or prospective purchasers provided the tenant has been notified in writing...* (Повідомлення може бути надано в усній формі, щоб показати приміщення фактичним або потенційним покупцям **за умови**, що орендар був повідомлений письмово...) (Residential lease agreement, 2022). Для вираження негативної умови на початку та всередині речення використовуються конструкції типу *unless otherwise provided for, except as otherwise provided in these provisions: Unless otherwise provided for under this Contract, if Buyer delays in making payment, Buyer shall pay ...* (**Якщо інше не передбачено** цим Контрактом, то якщо Покупець затримує платеж, Покупець сплачує ...) (Sales Contract, 2022).

Іншою граматичною особливістю англомовних текстів договорів і контрактів, виявленої нами на морфологічному рівні, є наявність складних прислівників, що є поєднанням слів *where*, *here* і *there* з різними прийменниками, наприклад: *This lease agreement (hereinafter referred to as the "Agreement") is made and entered into this day of, by and between, whose address is...* (Цей договір оренди (**надалі іменованій «Договір»**) укладено та започатковано в цей день між особами, адреса яких...) (Residential lease agreement, 2022); *Now, therefore, for and in consideration of the sum of ten dollars, the covenants and obligations contained herein and other valuable consideration, the receipt and sufficiency of which is hereby acknowledged, the parties hereto hereby agree as follows...* (Отже, з урахуванням суми в десять доларів, угод та зобов'язань, що містяться **в цьому документі**, та інших вагомих компенсацій, отримання та достатність яких підтверджується **цим** документом, сторони погоджуються **с приводу цього** про наступне...) (FormFindr, 2022); *The total rent for the term hereof is the sum of payable on the day of each month of the term* (Загальна орендна плата за строк дії **цизого** Договору становить суму, що підлягає сплаті на день кожного місяця строку дії) (FormFindr, 2022); *Thereafter, the Parties shall discuss the best way to resolve the delay caused by the event* (**Після цього** Сторони обговорюватимуть найкращий спосіб вирішення затримки, викликаної подією) (Sales Contract, 2022).

При перекладі договорів та контрактів важливо приділяти велику увагу структурі речень. При аналізі оригінального тексту контракту та його перекладу було відзначено широке застосування складних поширеніших речень: *If the conditions of Force Majeure continue to materially impede performance of any material obligation under this Contract for a period of more than three (3) consecutive calendar months, then either Party shall be entitled to terminate this Agreement without consequence upon 30 days' prior written notice to the other Party* (**Якщо** умови Форс-мажору продовжують суттєво перешкоджати виконанню будь-якого суттєвого зобов'язання за цим Контрактом протягом періоду понад три (3) послідовних календарних місяців, будь-яка зі Сторін має право розірвати цю Угоду без наслідків за 30 днів до цього повідомлення іншої Сторони в письмовій формі) (Sales Contract, 2022).

Як показав наш аналіз, в договорах і контрактах часто зустрічаються й прості речення, однак вони, як правило, ускладнені ввідними словами та конструкціями, дієприкметниковими та дієприслівниковими зворотами, однорідними членами речення. При перекладі речень такого типу слід приділяти особливу увагу зв'язкам між членами речення: *Any disputes arising between the partners as a result of this Agreement shall be settled by arbitration in accordance with the rules of the American*

Arbitration Association and judgment upon the award rendered may be entered in any court having jurisdiction thereof (Будь-які суперечки, що виникають між партнерами в результаті цієї Угоди, вирішуються в арбітражі відповідно до правила Американської арбітражної асоціації, та рішення, винесені арбітражним рішенням, можуть бути розглянуті будь-яким судом, який має юрисдикцію) (Los Angeles, 2016).

При зіставленні україномовних на англомовних версій договорів і контрактів було помічено домінування пасивного стану у текстах, наприклад: *The profits and losses of the partnership shall be divided by the partners according to a mutually agreeable schedule (Прибутки та збитки товариства розподіляються між партнерами відповідно до взаємогідного графіка); No value for good will shall be included in determining the value of the partner's interest (Жодна цінність доброї волі не включатиметься до визначення вартості інтересу партнера) (Los Angeles, 2016).*

При перекладі договірної документації слід дотримуватися правила паралелізму, який полягає в тому, що за наявності перерахування у реченні всі його члени повинні мати однакову граматичну форму. З наведеного далі прикладу бачимо, що в тексті перекладу структура речення повністю збережена, граматичних порушень уникнuto: *Without limiting the generality of the foregoing, the TENANT shall: a) Not obstruct the driveways, sidewalks, courts...; b) Keep all windows, glass, window coverings... in good, clean order and repair; c) Not obstruct or cover the windows and doors; ... (Не обмежуючи загальність вищезазначеного, ОРЕНДАР зобов'язаний: а) Не загороджувати під їзди, тротуари, майданчики...; б) Зберігати всі вікна, скло, віконне покриття... в хорошому, чистому порядку та ремонти; с) Не загороджувати та не закривати вікна та двері; ...)* (Residential lease agreement, 2022).

Висновки. Таким чином, в результаті проведеного дослідження було проаналізовано співвідношення лексичних та граматичних особливостей текстів договірної документації та їх відповідників у перекладених текстах англійською мовою. Здатність перекладача легко орієнтуватися у специфіці договору чи контракту, а також уміння правильно підібрати необхідний еквівалент перекладу, дозволяє досягти максимально точного перекладу. Крім того, для грамотного перекладу ділових текстів перекладачеві необхідно мати не тільки знання щодо лексико-граматичних особливостей офіційно-ділового стилю, а й вміти правильно вибирати й використовувати перекладацькі прийоми, мати велиki фонові знання у сфері діяльності, у якій функціонуватиме перекладений документ.

Література:

1. Дайненко Л. А., Тарануха Л. А. Основи перекладу : курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Ельга-Ніка-центр, 2002. 203 с.
2. Завадський Й. С., Осовська Т. В., Юшкевич О. О. Економічний словник. Київ : КОНДОР, 2006. 355 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської науково-технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова кн., 2004. 576 с.
4. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Укр. кн., 2000. 480 с.
5. Кияк Т. Р. Функції та переклад термінів у фахових текстах. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Житомир, 2007. № 32. С. 104–108.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця : Нова кн., 2003. 449 с.
7. Ребрій О. В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : навч. пос. для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова книга, 2009. 240 с.
8. Adams K. Translating English Language Contracts. ITI Bulletin. 2004. P. 17–19.
9. Ex-10.56 5 dex1056.htm Sales Contract between Shangrao Jinko solar import and export Co., Ltd. URL: <https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1481513/000119312510116879/dex1056.htm> (дата звернення: 25.10.2022).
10. FormFindr. URL: https://www.formfindr.com/lease-agreement/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=n=239756212&device=c&producttype=formfindr&gclid=Cj0KCQjwhY-aBhCUARIsALNIC06qxzx1oaEKP_egK0Eg3-eyAFoGK2Otjwg_qIXITfAszB5lFGILu4AaAtBEEALw_wCB (date of access: 25.10.2022).
11. Kocbek A. The Decalogue of Legal Translation –Contracts in Intercultural Legal Communication. CLINA. 2015. Vol. 1-1. P. 71-86.
12. Longman Business English Dictionary. Pearson Longman, 2007. 594 p.
13. Los Angeles Regional Small Business Development Center Network. URL: <https://smallbizla.org/wp-content/uploads/2016/03/Example-Partnership-Agreement-2.pdf> (дата звернення: 25.10.2022). Partnership agreement example.
14. Nida E., Taber C. The Theory and Practice of Translation. Boston : Brill Leiden, 2003. 229 p.
15. Residential lease agreement. <https://formswift.com/builder.php?documentType=lease-agreement-v4&ses=1e1a959526b8ecc815f58a9e1b6c6c30&key=355329280#0> (дата звернення: 25.10.2022).
16. Schjoldager A. Understanding Translation. Academica, 2008. 312 p.

References::

1. Dayenko L. A., Taranukha L. A. (2002). Osnovy perekladu : kurs lektsiy z teoriyi ta praktyky perekladu dlya fakultetiv ta instytutiv mizhnarodnykh vidnosyn [Basics of translation: a course of lectures on the theory and practice of translation for faculties and institutes of international relations] : navch. posib. Kyiv : El'ha-Nika-tsentr, 2002. 203 s.
2. Zavads'kyi Y. S., Osov's'ka T. V., Yushkevych O. O. Ekonomichnyy slovnyk [Economic dictionary]. Kyiv : KONDOR, 2006. 355 s.
3. Karaban V. I. Pereklad anhlis'koyi naukovo-teknichnoyi literatury. Hramatichni trudnoschchi, leksichni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistichni problemy [Translation of English scientific and technical literature. Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsya : Nova kn., 2004. 576 s.
4. Karavans'kyi S. Praktychnyy slovnyk synonimiv ukrayins'koyi movy [A practical dictionary of synonyms of the Ukrainian language]. Kyiv : Ukr. kn., 2000. 480 s.
5. Kyyak T. R. Funktsiyi ta pereklad terminiv u fakhovyykh tekstakh [Functions and translation of terms in professional texts]. Visnyk Zhytomyrs'koho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Zhytomyr, 2007. № 32. S. 104-108.
6. Korunets' I. V. Teoriya i praktika perekladu [Theory and practice of translation]. Vinnytsya : Nova kn., 2003. 449 s.
7. Rebriv O. V. Pereklad anhlomovnoyi hromads'ko-politychnoyi literatury. Yevropeys'kyi Soyuz ta inshi mizhnarodni politychni, ekonomichni, finansovi ta viys'kovi orhanizatsiyi [Translation of English social and political literature. The European Union and other international political, economic, financial and military organizations] : navch. pos. dlya studentiv vyshchykh zakladiv osvity. Vinnytsya : Nova knyha, 2009. 240 s.
8. Adams K. Translating English Language Contracts. ITI Bulletin. 2004. P. 17-19.
9. Ex-10.56 5 dex1056.htm Sales Contract between Shangrao Jinko solar import and export Co., Ltd. URL: <https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1481513/000119312510116879/dex1056.htm> (date of access: 25.10.2022).

10. FormFindr. URL: https://www.formfindr.com/lease-agreement/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=n=239756212&device=c&u_producttype=formfindr&gclid=Cj0KCQjwhY-aBhCUARIsALNIC06qxzx1oaEKP_egK0Fg3-eyAFoGK2Otjwg_qlXITfAszB51FGILu4AaAtBEEALw_wcB (date of access: 25.10.2022).
11. Kocbek A. The Decalogue of Legal Translation – Contracts in Intercultural Legal Communication. CLINA. 2015. Vol. 1-1. P. 71-86.
12. Longman Business English Dictionary. Pearson Longman, 2007. 594 p.
13. Los Angeles Regional Small Business Development Center Network. URL: <https://smallbizla.org/wp-content/uploads/2016/03/Example-Partnership-Agreement-2.pdf> (date of access: 25.10.2022). Partnership agreement example
14. Nida E., Taber C. The Theory and Practice of Translation. Boston : Brill Leiden, 2003. 229 p.
15. Residential lease agreement. <https://formswift.com/builder.php?documentType=lease-agreement-v4&ses=1e1a959526b8ecc815f58a9e1b6c6c30&key=355329280#0> (date of access: 25.10.2022).
16. Schjoldager A. Understanding Translation. Academica, 2008. 312 p.